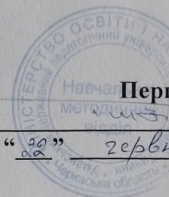

УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ПАВЛА ТИЧИНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-
ОСВІТИ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Начальник Перший проректор

Методика / Андрій ГЕДЗИК/

“ 20 ” червня 2023 року

ПРОГРАМА

комплексного екзамену за фахом для здобувачів другого
(магістерського) рівня вищої освіти денної і заочної форми навчання
спеціальності 071 Облік і оподаткування
(ОПП «Облік і оподаткування»)

ПОГОДЖЕНО

науково-методична комісія ННІ економіки та бізнес-освіти
протокол № 10 від « 21 » червня 2023 р.

Голова НМК

доц. Наталія ПАЧЕВА

СХВАЛЕНО

кафедра фінансів, обліку та економічної безпеки
протокол № 11 від « 17 » травня 2023 р.

В. о. завідувача кафедри

доц. Наталія ГВОЗДЕЙ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Атестація здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 Облік і оподаткування Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини здійснюється відповідно до Законів України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014 р.), «Про освіту» (№ 2145-VIII від 05.09.2017 р.), «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності» (№ 5026-VI від 22.06.2012 р.), Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (№ 1341 від 23.11.2011 р.), інших нормативних актів України з питань освіти, освітньо-професійної програми, Статуту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Атестація випускників здійснюється Екзаменаційною комісією з метою встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти компетентностей та досягнутих програмних результатів навчання вимогам освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» зі спеціальності 071 Облік і оподаткування після завершення теоретичної та практичної частини навчання. Атестація передбачає перевірку досягнення випускниками результатів навчання, встановлених освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» підготовки фахівців зі спеціальності 071 Облік і оподаткування за освітнім ступенем «Магістр».

Комплексний екзамен за фахом складається з теоретичних питань, на які треба дати вичерпну відповідь. Екзамен проводиться за білетами, складеними відповідно до цієї програми. Перелік професійних дисциплін до комплексного екзамену за фахом за спеціальністю 071 Облік і оподаткування (ОПП «Облік і оподаткування») освітнього ступеня «Магістр»:

1. Організація бухгалтерського обліку.
2. Організація і методика аудиту.
3. Податковий менеджмент (адміністрування податків; податковий контроль).
4. Облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРА ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 071 ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ (ОПП «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»)

ПРН01.Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПРН02.Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПРН03.Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово при обговоренні результатів досліджень та інновацій.

ПРН04.Організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.

ПРН05.Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.

ПРН06.Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

ПРН07.Розробляти внутрішньфірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

ПРН08.Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства.

ПРН09.Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПРН10.Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПРН11.Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання.

ПРН12.Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.

ПРН13.Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.

ПРН14.Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації.

ПРН15.Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

ПРН16.Здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами.

ПРН17.Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПРН18.Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

ПРН19.Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

ПРН 20. Вміти використовувати знання спеціалізованих комп'ютерних бухгалтерських програм у сфері обліку та оподаткування.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Організація бухгалтерського обліку

Нормативно-правове забезпечення організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Економічний зміст та значення організації обліку. Принципи організації та ведення бухгалтерського обліку. Нормативно-правове забезпечення організації обліку. Організація облікового процесу. Етапи облікового процесу.

Облікова політика підприємства.

Формування облікової політики підприємства. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства. Фактори, що впливають на вибір облікової політики. Склад та структура наказу «Про облікову політику підприємства». Порядок розробки робочого плану рахунків.

Формування і функціонування облікових підрозділів.

Призначення бухгалтерії. Положення про бухгалтерію. Порядок розробки Положення про бухгалтерію. Організаційна побудова облікового апарату. Типи та форми організаційних структур облікового апарату. Визначення нормативної чисельності облікового персоналу. Регламентація обов'язків облікових працівників. Посадові інструкції, порядок їх розробки для працівників облікового апарату.

Бухгалтерський контроль і юридична відповідальність на підприємстві.

Організація бухгалтерського контролю на підприємстві. Поняття та види юридичної відповідальності. Адміністративна та дисциплінарна відповідальність бухгалтера. Матеріальна та кримінальна відповідальність бухгалтера. Порушення, які призводять до настання юридичної відповідальності, та покарання за них.

Забезпечення ефективного функціонування та розвитку бухгалтерського обліку.

Суть та організація ергономічного, соціального, інформаційного та технічного забезпечення обліку. Організація планування перспективного

розвитку бухгалтерського обліку. Ефективність заходів щодо розвитку бухгалтерського обліку.

Формування системи документування господарських операцій та документообігу.

Поняття документування та діловодства. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. Організація документування господарських операцій. Методи виправлення помилок у документах. Організація документообігу. Організація зберігання та утилізації документів. Поточний та постійний архів.

Організація обліку активів.

Визнання, оцінка та основні завдання організації обліку необоротних засобів. Організація обліку основних засобів. Визнання, оцінка та основні завдання організації обліку довгострокових біологічних активів. Організація обліку довгострокових біологічних активів. Визнання, класифікація виробничих запасів та основні завдання організації їх обліку. Нормативно-правове забезпечення організації обліку виробничих запасів. Документування операцій з обліку виробничих запасів. Організація обліку надходження та вибуття виробничих запасів. Основні завдання та нормативно-правове забезпечення організації обліку грошових коштів. Організація обліку грошових коштів. Визначення, визнання та оцінка дебіторської заборгованості. Організація обліку дебіторської заборгованості.

Організація обліку капіталу.

Організація обліку власного капіталу. Основні завдання організації обліку власного капіталу. Визначення складових власного капіталу. Суть статутного капіталу, пайового капіталу, додаткового вкладеного капіталу, іншого додаткового капіталу, резервного капіталу, нерозподіленого прибутку (непокритого збитку), неоплаченого капіталу, вилученого капіталу та організація їх обліку. Сутність та порядок створення забезпечень. Організація обліку забезпечень.

Організація обліку зобов'язань.

Визнання, оцінка та основні завдання організації обліку зобов'язань.

Організація обліку поточних зобов'язань. Організація обліку розрахунків з постачальниками, розрахунків за податками, платежами та зі страхування. Організація обліку довгострокових зобов'язань. Організація обліку оплати праці та розрахунків за виплатами працівниками. Організація виплат працівникам за невідпрацьований час. Порядок розрахунку сум допомоги з тимчасової втрати працездатності. Порядок оплати допомоги (за рахунок коштів підприємства та Фонду соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою непрацездатності та витратами, зумовленими народженням і похованням). Порядок розрахунку відпускних. Нарахування та утримання із заробітної плати.

Організація обліку доходів, витрат і результатів діяльності.

Визнання та класифікація доходів діяльності. Визнання та класифікація витрат діяльності. Організація обліку доходів і витрат операційної діяльності. Організація обліку доходів і витрат інвестиційної діяльності. Організація обліку доходів і витрат фінансової діяльності. Організація обліку фінансових результатів.

Формування та опрацювання фінансової, управлінської й податкової звітності підприємства та система захисту облікової інформації.

Склад фінансової, управлінської й податкової звітності підприємства. Підготовчі роботи зі складання звітності. Відповідальність за складання звітності. Графіки подання різних видів звітності. Відповідальність за неподання різних видів звітності, подання їх недостовірними, не в повному обсязі, несвоєчасне подання. Система захисту облікової інформації на підприємстві. Формування звітності в комп'ютерній бухгалтерській програмі «BAS Бухгалтерія».

Організація і методика аудиту.

Організація аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення.

Суть аудиту. Необхідність виникнення аудиту. Види аудиту, його завдання.

Регулювання аудиторської діяльності в Україні. Нормативно-правове забезпечення аудиторської діяльності. Методи аудиту. Методичні прийоми аудиту. Національні стандарти аудиту.

Міжнародні стандарти аудиту. Професійна етика аудиторів. Права та обов'язки аудитора. Сертифікація аудиторів та порядок створення аудиторських фірм. План та програма аудиторської діяльності. Робоча документація аудитора, її структура та види.

Мета регулювання. Підходи до регулювання аудиторської діяльності. Критерії оцінки рівня урегульованості аудиторської діяльності.

Сутність інформаційного забезпечення аудиторської діяльності. Класифікація інформації, що використовується в аудиті.

Суб'єкти проведення аудиту в Україні. Аудитор і його статус. Порядок сертифікації аудиторів. Порядок підвищення кваліфікації професійних аудиторів. Аудиторська фірма і порядок її створення.

Етапи формування аудиту. Порядок розробки планів та програм аудиту. Стадії аудиторської перевірки. Аудиторські докази та їх види. Процедури отримання аудиторських доказів. Робочі документи аудитора.

Методика аудиту фінансової звітності.

Мета і завдання аудиту фінансової звітності. Призначення основних компонентів фінансової звітності та особливості перевірки. Етапи аудиту фінансової звітності. Методи аналізу фінансової звітності.

Методика проведення аудиту грошових коштів.

Мета і завдання аудиту грошових коштів. Методика аудиту касових операцій. Методика аудиту операцій на рахунках у банку. Методика аудиту грошових документів і грошових коштів у дорозі.

Організація та методика проведення аудиту товарно-матеріальних цінностей.

Мета і завдання аудиту запасів. План і програма аудиту запасів. Методика проведення аудиту операцій з матеріальними запасами. Організація та методика проведення переоцінки товарно-матеріальних цінностей. Методика та організація аудиту оборотних малоцінних та швидкозношуваних предметів (МШП).

Організація та методика проведення аудиту необоротних активів.

Мета і завдання аудиту необоротних активів. Методика аудиту необоротних активів. Аудит операцій з надходження, руху та вибуття основних засобів. Аудит нарахування амортизації (зносу) основних засобів. Аудит нематеріальних активів.

Організація та методика проведення аудиту витрат.

Мета і завдання аудиту витрат. Організація і методика аудиту витрат операційної діяльності. Аудит витрат фінансових операцій, інших витрат та надзвичайних витрат.

Організація та методика проведення аудиту доходів та фінансових результатів.

Мета і завдання аудиту доходів і фінансових результатів. Методика проведення аудиту доходів і фінансових результатів.

Організація та методика проведення внутрішнього аудиту.

Прийоми та методи внутрішнього аудиту. Принципи внутрішнього аудиту. Види внутрішнього аудиту. Стандарти внутрішнього аудиту. Узагальнення результатів внутрішнього аудиту. Організація внутрішньої аудиторської перевірки ефективності СВК. бізнес-процесів компанії. Проведення аудиторських процедур.

Податковий менеджмент (адміністрування податків; податковий контроль)

Теоретичні, правові та організаційні засади податкового менеджменту.

Принципи системи оподаткування. Принципи системи оподаткування в Україні та інших країнах. Податкове право. Загальна частина податкового права. Спеціальна частина податкового права. Міжнародне податкове право. Функції державного податкового менеджменту. Процесний підхід до державного податкового менеджменту. Системний підхід до державного податкового менеджменту. Об'єкт державного податкового менеджменту. Предмет державного податкового менеджменту. Функції державного податкового менеджменту. Функції планування, організації, контролю і регулювання податкової системи. Поняття і суть корпоративного податкового менеджменту. Поняття та сутність корпоративного податкового менеджменту. Предмет та функції корпоративного податкового менеджменту. Об'єкт, предмет і підсистеми корпоративного податкового менеджменту. Функції корпоративного податкового менеджменту. Взаємозв'язок функцій корпоративного податкового менеджменту з формами реалізації податкової політики. Податкова політика підприємства. Поняття та сутність податкової політики підприємства та її вплив на фінансові результати. Сценарії поведінки підприємства в податкових взаєминах з державою. Форми реалізації податкової політики підприємства.

Податкове планування та прогнозування податків і зборів

Бюджет України. Принципи планування та державного регулювання бюджету. Методи бюджетного планування. Сутність та основні цілі процесу бюджетного планування. Методи бюджетного планування. Метод коефіцієнтів. Нормативний метод. Основні проблеми бюджетного планування. Поняття і суть податкового планування. Принципи податкового планування. Критерії оптимальності в податковому плануванні. Показник прибутковості проекту податкового планування. Показник кількості обмежень проекту податкового планування. Показник кількості обмежень проекту податкового планування. Показник ризиків проекту податкового планування. Методи податкового

планування. Види і етапи податкового планування. Сутність податкового прогнозування. Поняття, сутність та методи податкового прогнозування. Податкове регулювання і економічна політика держави. Механізми податкового регулювання. Системний механізм податкового регулювання. Загальний рівень оподаткування. Структура системи оподаткування, що діє в країні. Застосування альтернативних систем оподаткування. Комплексний механізм податкового регулювання. Спеціальні податкові режими, що вводяться за територіальною ознакою. Спеціальні режими оподаткування, що вводяться за територіальною ознакою. Локальний механізм податкового регулювання. Механізми, пов'язані з об'єктом і предметом оподаткування. Визначення складу платників податків.

Податковий ризик-менеджмент

Сутність податкового ризик-менеджменту. Сутність податкового ризик-менеджменту. Вплив ризик-менеджменту на виконання дохідної частини бюджету. Види та кількісна оцінка податкових ризиків. Основні податкові ризики та шляхи їх виявлення та оцінка. Управління податковими ризиками. Зміст, принципи та етапи управління податковими ризиками. Шляхи і методи упередження та усунення податкових ризиків. Методи упередження податкових ризиків. Взаємодія державних органів щодо недопущення розширення кола об'єктів і суб'єктів податкових ризиків. Шляхи упередження та усунення податкових ризиків.

Податкове рахівництво

Поняття, склад, об'єкти і суб'єкти податкового рахівництва Сутність та завдання податкового рахівництва. Податкове рахівництво в податкових органах і у суб'єктів господарювання як юридичних так і фізичних осіб. Структура, принципи та методи ведення. Система податкового обліку. Організація податкового обліку на підприємстві. Первинні облікові документи. Податкова накладна. Накладна на відпустку ТМЦ. Товарно-транспортна накладна. Довіреність на отримання ТМЦ. Платіжні документи. Податкові реєстри. Реєстр отриманих і виданих податкових накладних. Книга обліку доходів і витрат суб'єкта малого підприємництва – юридичної особи. Книга обліку доходів і витрат приватних підприємців. Облік і звітність по окремих видах податків.

Сутність та принципи адміністрування податків. Поняття, склад, об'єкти і суб'єкти податкового адміністрування Поняття податкового зобов'язання і визначення його суми. Узгодження податкових зобов'язань. Звітність щодо податків і зборів. Звітні періоди та терміни подання звітності, порядок та відповідальність. Податкова система України. Перелік загальнодержавних і місцевих податків і зборів. Принципи і порядок їх встановлення. Підстави та порядок визначення податкових зобов'язань. Податкова звітність. Загальні вимоги до декларацій. Терміни давнини щодо визначення податкових зобов'язань та зберігання документів. Узгодження податкових зобов'язань.

Облік платників податків

Поняття, сутність та порядок обліку платників податків у податкових органах. Сутність та мета обліку платників податків. Порядок ведення обліку платників податків у податкових органах. Порядок взяття на облік у податкових органах юридичних осіб, їх відокремлених підрозділів, договорів про спільну діяльність, нерезидентів. Перелік окремих реєстрів, які ведуть податкові органи. Відповідальність за порушення порядку реєстрації в податкових органах. Порядок визначення та обліку великих платників податків. Порядок визначення та взяття на облік великих платників податків. Порядок зміни місця реєстрації великих платників податків. Особливості обліку платників податків фізичних осіб. Порядок взяття на облік у податкових органах фізичних самозайнятих осіб, фізичних осіб, які здійснюють незалежну професійну діяльність. Документи, які засвідчують реєстрацію в податкових органах юридичних і фізичних осіб. Порядок зняття з обліку платників податків у податкових органах. Порядок обліку платників окремих видів податків. Особливості обліку платників податку на додану вартість, платників єдиного податку, фіксованого податку та інших.

Облік податкових надходжень, організація сплати податків

Порядок обліку податкових надходжень. Облік платежів в органах Державної фіскальної служби. Взаємозв'язок податкових органів і органів казначейства щодо надходження платежів і зборів. Сутність особових рахунків платників податків та порядок їх ведення. Порядок ведення особових рахунків платників податків. Форма особових рахунків, підстави для ведення особових

рахунків та їх закриття. Звітність по податковим надходженням. Звітність податкових органів щодо надходження платежів до бюджетів, порядок її складання та надання. Взаємовідносини з органами казначейства та іншими державними органами. Способи забезпечення виконання обов'язку зі сплати податків і зборів. Способи забезпечення виконання обов'язку по сплаті податків і зборів. Організація податковими органами повноти сплати податків до бюджетів усіх рівнів. Відповідальність за порушення податкового законодавства. Види відповідальності за порушення податкового законодавства. Поняття та порядок застосування штрафних санкцій. Розмір та порядок нарахування штрафних санкцій при самостійному виявленні факту заниження податкового зобов'язання минулих податкових періодів. Порядок оскарження рішень контролюючого органу. Поняття та порядок нарахування пені. Порядок нарахування пені. Зупинення терміну нарахування пені. Розмір пені. Використання комп'ютерної бухгалтерської програми «BAS Бухгалтерія» для ведення податкового обліку нарахування і сплати податків на підприємстві.

Управління податковим боргом

Поняття та суть податкового боргу. Поняття та сутність податкового боргу. Порядок визначення. Джерела та шляхи погашення податкового боргу. Джерела та шляхи погашення податкового боргу. Податкова вимога. Термін виникнення та припинення. Відстрочення і розстрочення сплати податкових зобов'язань. Порядок застосування податкової застави. Предмет податкової застави. Податковий керуючий, його функції. Податковий керуючий, його права і функції. Організація продажу заставного майна як винятковий засіб виконання платниками своїх обов'язків перед бюджетом. Цільові аукціони їх організація та проведення. Поняття безнадійного податкового боргу та порядок його списання. Поняття безнадійного податкового боргу та порядок його списання. Термін давнини щодо погашення податкового боргу платників податків перед бюджетом.

Теоретичні засади податкового контролю

Поняття та принципи податкового контролю. Поняття, сутність та принципи податкового контролю. Шляхи проведення податкового контролю. Методи та

форми податкового контролю. Види і способи порушень у сфері оподаткування. Контролюючі органи та їх функції. Законодавчі акти, що визначають перелік контролюючих органів щодо контролю за своєчасним і повним надходженням платежів до бюджетів. Функції та відповідальність контролюючих органів та їх посадових осіб.

Планування та організація проведення перевірок

Поняття та сутність податкових перевірок. Сутність та види податкових перевірок. Порядок проведення камеральних, документальних невіїзних, електронних перевірок. Підстави та порядок проведення виїзних документальних планових і позапланових та фактичних перевірок. Порядок планування та проведення зазначених перевірок. Взаємодія контролюючих органів та платників податків при організації та проведенні податкових перевірок. Фактори корпоративного податкового менеджменту що впливають на частоту проведення перевірок суб'єкта господарювання. Топології податкових схем що застосовуються платниками податків. Ризиковий принцип планування виїзних документальних перевірок. Оформлення результатів перевірок. Порядок оформлення результатів камеральних перевірок, документальних виїзних і невіїзних, фактичних та електронних перевірок. Порядок вручення актів перевірок. Податкове повідомлення-рішення. Порядок складання повідомлення-рішення. Підстави та обґрунтування. Порядок вручення повідомлення – рішення платникам податків. Порядок оскарження платниками податків повідомлення – рішення.

Контрольна робота податкових інспекцій у сфері справляння податків на споживання

Поняття і сутність податків на споживання. Перелік та сутність податків на споживання. Порядок складання та терміни надання звітності по податках на споживання. Сутність контрольної роботи податкових інспекцій у сфері справляння податків на споживання. Організація та порядок проведення перевірок податків на споживання. Особливості проведення перевірок податків на споживання. Відповідальність за порушення законодавства по податках на споживання. Види відповідальності платників податків за порушення порядку

нарахування та сплати до бюджету чи відшкодування з бюджету податків на споживання .Порядок притягнення до відповідальності платників податків. Вплив корпоративного менеджменту на результати та частоту перевірок. Основні ризикові групи податкового корпоративного менеджменту що можуть слугувати підставою для проведення планових виїзних, позапланових виїзних та невиїзних документальних перевірок а також фактичних. Вплив на господарську діяльність платника податків результатів перевірок податків на споживання.

Контроль за правильністю нарахування своєчасністю сплати в бюджет податку на прибуток

Сутність податку на прибуток. Сутність податку на прибуток. База оподаткування, податкова ставка та звітний період по податку на прибуток. Податкова декларація. Основні вимоги до заповнення показників податкової декларації з податку на прибуток. Основні реквізити декларації. Порядок заповнення та надання до податкових органів декларації з податку на прибуток. Податкові періоди. Підстави для визначення показників декларації. Терміни та способи подання податкової декларації. Можливість платника податків самостійно визначити податкові зобов'язання по податку на прибуток та виправити помилки минулих періодів. Терміни сплати податку на прибуток. Організація контролю за повнотою і своєчасністю сплати податку на прибуток. Форми та методи проведення контролю за повнотою та своєчасністю сплати податку на прибуток. Організація та методика перевірки розрахунків з податку на прибуток Оптимальна організація податкового менеджменту на підприємстві, з метою не допущення встановлення порушень з податку на прибуток та застосування фінансових санкцій. Види відповідальності платників податків за порушення повноти нарахування та своєчасності сплати податку на прибуток.

Контроль податкових органів у сфері оподаткування доходів громадян.

Сутність податку на доходи громадян. Сутність податку на доходи громадян База оподаткування та ставки податку. Податковий період. Звітність по податку з доходів громадян. Порядок заповнення та надання до податкових інспекцій. Термін сплати податку. Порядок та терміни декларування доходів з громадян. Порядок та підстави заповнення показників декларації. Перелік основних

документів, які можуть слугувати підставою для заповнення податкової декларації з податку на доходи громадян. Порядок надання звітності про доходи громадян. Звітні періоди. Організація контролю у сфері доходів громадян. Його форми та методи. Організація та проведення перевірок податків з доходів громадян. Види перевірок. Порядок оформлення результатів перевірок. Види відповідальності платників за порушення податкового законодавства в сфері оподаткування доходів громадян та їх вплив на результати діяльності платників податків.

Контроль за правильністю справляння єдиного податку, ресурсних та інших обов'язкових платежів

Сутність та перелік ресурсних платежів, єдиного податку. Сутність та порядок застосування єдиного податку, ресурсних та інших обов'язкових платежів. Перелік платників та підстави за яких повинні сплачуватися єдиний податок, ресурсні та інші платежі. Звітність по ресурсних платежах та єдиному податку. Звітні періоди, порядок надання звітності та терміни сплати. Податкова звітність по зазначених платежах, податкові періоди, терміни, порядок надання. Визначення бази оподаткування та роль податкового корпоративного менеджменту на оптимальність визначення бази оподаткування. Організація контролю за повнотою декларування та своєчасністю сплати єдиного податку та ресурсних платежів. Порядок організації і проведення перевірок повноти нарахування та своєчасності сплати зазначених податків, платежі. Форми і методи контролю. Податкова відповідальність за допущені порушення та шляхи її оптимізації для платника податків.

Митний контроль

Сутність митного контролю. Сутність митного контролю. Митні декларації та порядок їх заповнення. Митні режими. Суб'єкти і об'єкти митного контролю. Порядок проведення митного контролю. Форми і методи митного контролю. Організація та порядок проведення митного контролю в Україні. Принципи, форми та методи митного контролю. Оформлення та порядок реалізації результатів митного контролю. Порядок оформлення результатів митного контролю. Відповідальність платників податків щодо порушення ними митного

законодавства. Порядок оскарження платниками податків результатів митного контролю.

Західний досвід адміністрування податків

Податкові системи розвинених країн. Податкові системи західних країн. Принципи побудови податкових систем західних країн. Взаємовідносини платників і держави. Податкова культура і відповідальність перед суспільством платників податків розвинених західних країн. Західний досвід адміністрування податків та можливості впровадження західного досвіду адміністрування податків в Україні. Методи адміністрування податків у західних країн. Звітні періоди та терміни подачі декларації. Терміни сплати податків. Порівняння ставок та бази оподаткування по окремих видах податків. Принципи планування та методи проведення документальних перевірок, частота і тривалість їх проведення в західних країн. Інформаційне забезпечення та його використання при адмініструванні податків в західних країн. Можливість та етапи запровадження західного досвіду адміністрування податків в Україні.

Облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами

Сутність і правила застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Суть, значення та визначення міжнародних стандартів фінансової звітності. Етапи становлення міжнародних стандартів фінансової звітності.

Міжнародне регулювання обліку і звітності. Використання МСФЗ у світі.

МСФЗ і концептуальна основа. Концептуальні відмінності між МСФЗ та П(с)БО України.

Перехід на міжнародні стандарти фінансової звітності та адаптація національної системи обліку і звітності до міжнародних в

Методи переходу на МСФЗ. Умови та етапи впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Порядок розробки МСФЗ.

Регулювання впровадження МСФЗ в Україні. Проблеми впровадження

міжнародних стандартів обліку в Україні.

Облік активів, зобов'язань та інструментів капіталу.

Облік запасів. Облік основних засобів. Облік нематеріальних активів. Облік амортизації.

Облік інвестиційної нерухомості. Особливості обліку оренди. Облік непоточних активів, призначених для продажу і припиненої діяльності. Облік зменшення корисності (забезпеченості) активів.

Облік виплат працівникам. Облік забезпечень, умовних зобов'язань і умовних активів. Облік фінансових інструментів. Облік платежу на основі акції.

Вимоги щодо визнання, оцінки та розкриття інформації про доходи і витрати підприємства і податків на прибуток.

Облік доходів. Порядок визнання доходів підприємства згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності. Відмінності обліку доходів за МСФЗ та П(С)БО.

Облік державних грантів.

Порівняльна характеристика визнання, оцінки і відображення в обліку підприємств витрат діяльності за міжнародними та національними стандартами. Облік витрат на позики. Облік податку на прибуток.

Проміжна фінансова звітність.

Сутність та склад проміжної фінансової звітності. Зміст проміжної фінансової звітності.

Підходи до ведення бухгалтерського обліку валютних операцій згідно з МСБО 21. Визнання валют та валютних курсів. Переведення елементів фінансової звітності підприємства в іншу валюту подання. Розкриття інформації про вплив зміни валютних курсів у фінансовій звітності.

Періоди подання проміжної фінансової звітності.

Загальні вимоги до фінансової звітності.

Склад і зміст фінансової звітності. Складання звіту про фінансовий стан. Складання звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

Звіт про рух грошових коштів. Звіт про зміни у власному капіталі. Сутність облікової політики за МСФЗ.

Сутність та порядок відображення у фінансових звітах інформації про виплати працівникам.

Події після звітного періоду. Облікові політики, зміни облікових оцінок і виправлення помилок. Формування облікової політики щодо необоротних активів, які утримуються для продажу та вимоги до їх подання у фінансових звітах.

Участь в інших підприємствах і консолідована звітність.

Розвиток консолідованої фінансової звітності в різних країнах.

Сутність об'єднання підприємств. Об'єднання бізнесу.

Консолідована фінансова звітність. Складання консолідованої фінансової звітності.

Зміст фінансових звітів групи та структури груп. Інвестиції в асоційовані підприємства згідно з МСБО 28. Суть і види спільної діяльності. Розкриття інформації про зв'язані сторони.

Аналіз національних і міжнародних стандартів щодо консолідованої фінансової звітності.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ СКЛАДАННЯ КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗА ФАХОМ

Оцінювання результатів складання комплексного екзамену за фахом здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини системою контролю знань:

- за національною (4-бальною) шкалою: відмінно; добре; задовільно; незадовільно.

- за 100-бальною шкалою:

90 – 100 балів – відмінно – відмінне виконання з незначними помилками,

82 – 89 балів – добре – вище середніх стандартів, але з деякими помилками;

75 – 81 бали – добре – в цілому змістовна робота зі значними помилками;

69 – 74 бали – задовільно – чітко, але зі значними недоліками;

60 – 68 бали – задовільно – виконання відповідає мінімальним критеріям;

менше 60 балів – незадовільно.

Виконання всіх екзаменаційних завдань з комплексного екзамену за фахом є обов'язковим. Незадовільна оцінка з одного з екзаменаційних завдань є підставою для виставлення незадовільної оцінки за комплексний екзамен в цілому. Оцінки комплексного екзамену виставляє кожен член комісії.

Підсумкова оцінка комплексного екзамену за фахом визначається як середня з позитивних оцінок за кожен вид екзаменаційних завдань. Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні екзамену, а також про присвоєння студентам кваліфікації та видання випускникам дипломів (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голос Голови ЕК є вирішальним.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аудит : підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В. І. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 324 с.
2. Бержанір І. А. Аудит : навчальний посібник. Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. 230 с.
3. Дубовик О. Ю. Податковий менеджмент у схемах і таблицях: Навчальний посібник. Харків : Видавництво «ПромАрт», 2018. 248 с.
4. Зайцев О. В. Податковий менеджмент : підручник. Суми : Сумський державний університет, 2017. 412 с.
5. Зубілевич С. Я., Мазіна О. І., Рогозний С. А., Карпачова О. В., Дядюн О. О. МСФЗ: Короткий курс для практиків». 2020 р. 364 с.
6. Кузнецова С. О., Чернікова І. Б. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. Х. : Видавництво «Лідер», 2016. 318 с.
7. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами. Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. 360 с.
8. Міжнародні стандарти фінансової звітності для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП): практичний посібник / упоряд. К. В. Безверхий. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 225 с.

9. Малишкін О. І. Облік і аудит податків в Україні: теорія, методологія, практика: навчально-практичний посібник / Міжгалузева академія управління. К. : Центр учбової літератури, 2018. 375 с.
10. Найденко О. Є. Податковий контроль : підручник. Харків : Вид. ХНЕУ, 2012. 386 с.
11. Огійчук М. Ф. Аудит: організація і методика : навч. посібник. Київ: Алерта, 2016. 584 с.
12. Осмятченко Л. М., Шевчук В. Є. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Львів: Магнолія, 2018. 194 с.
13. Пархоменко В. М., Малюга Н. М. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. Київ: 2019. 120 с.
14. Сук Л.К., Сук П.Л. Фінансовий облік : навч. посіб. / К.: Знання, 2016. 663 с.
15. Хомутенко В. П., Луценко І. С. , Хомутенко А. В. Адміністрування податків, зборів, платежів : навч. посіб. Одеса : «Атлант», 2015. 314 с.
16. Чирва О. Г., Демченко Т. А. Бухгалтерський облік : навчальний посібник. Умань : Візаві, 2017. 169 с.